

Prejemnik Kozinove nagrade v letu 2016 je skladatelj TOMAŽ SVETE

Utemeljitev:

Skladatelj, dirigent in pedagog Tomaž Svete je bil rojen 29. januarja leta 1956 v Ljubljani. Že kot otrok je v bogatem kulturnem družinskem okolju ustvaril svoja prva dela.

Po končani srednji glasbeni šoli (klavir in pedagoški oddelek) in Akademiji za glasbo v Ljubljani, kjer je v letu 1980 v razredu prof. D. Škerla diplomiral iz kompozicije, leta 1981 pa še iz dirigiranja (prof. A. Nanut), je bil korepetitor v ljubljanski Operi in dirigent APZ Vinko Vodopivec.

Kasneje se je izpopolnjeval na Dunaju, kjer je leta 1986 diplomiral iz kompozicije pri prof. Friedrichu Cerhi in dirigiranja pri Karlu Österreicherju ter Omarju Suiterju. Na isti ustanovi, to je Visoki šoli za glasbo in uprizoritveno umetnost, je leta 1989 magistriral.

Dve leti (1988–1990) je na dunajskem konservatoriju Karl Prayner poučeval kompozicijo. Leta 1999 je kot Fulbrightov štipendist predaval kompozicijo na University of Hartford v ZDA. Vse od leta 1995 pa je bil sprva docent, kasneje pa profesor na Pedagoški fakulteti v Mariboru.

Če se je v svojih zgodnejših delih zgledoval pri neoklasicizmu, včasih z elementi folklorne glasbe, se je po tečaju kompozicije pri W. Lutosławskem obrnil na ploskovno kompozicijsko tehniko, kot vpliv tretje dunajske šole. Pogosto se je ukvarjal tudi z elektroakustično glasbo, naslanja se na eleatoriko (posebno v odrskih delih), obogateno z elementi mikrotonalne glasbe. Je izrazit individualist in iskalec novih zvočnih možnosti, obogatenih s filozofskimi in humanističnimi pogledi na umetnost in svet.

Sicer je v oblikovnem smislu tradicionalist, vedno išče svojo barvno paletu, barvito harmonijo, prečiščeno inštrumentacijo z ekspresivno melodično linijo.

Kot tak je bil prisoten na številnih festivalih sodobne glasbe (Opatija, Zagreb, Slovenski glasbeni dnevi, Dunaj, Gradec, Praga, Gorica) in prejemnik številnih nagrad: Theodor-Körner-Preis za opero Ugrabitev z Laudaškega jezera, Dunaj (1992), nagrada RTV Slovenija za Requiem (1992), I. nagrada za kantato Sacrum delirium na kompozicijskem natečaju v Gorici (1994), I. nagrada za opero Kriton na tekmovanju opernih del Johann-Joseph-Fux v Gradcu (2001), leta 2002 pa je prejel Glazerjevo listino mesta Maribor.

Njegova najpomembnejša dela so: L'amôr sul mar za simfonični orkester (1987), Gotska okna za simfonični orkester (1989), Divertimento za simfonični orkester (1990), Prva simfonija za sopran, mezzosopran, zbor in orkester (2011), Druga simfonija za godalni orkester (2010) in Koncert za dve violini in godalni orkester (2015), Kralj Malhus, televizijska opera (1980), Ugrabitev z Laudaškega jezera, radiofonska opera (1992), Pesnik in upornik, opera grozljivka (1996), Kriton, filozofska opera (2000), Requiem za soliste, dva zbora, dva ansambla in orkester (1991), Sacrum delirium, kantata (1994), The Lord of Tears za sopran, violo da gamba in čembalo (2003).

Poleg številnih komornih in simfoničnih del so najpomembnejša tista, v katerih je vključen tudi človeški glas. Ni naključje, da je eden tistih avtorjev, ki je med slovenskimi ustvarjalci ustvaril največ opernih del: Kralj Malhus, TV opera (1980), Ugrabitev z Laudaškega jezera, radiofonska opera, več verzij (1992), Pesnik in upornik, opera grozljivka (1996), Kriton, filozofska opera (2000), Pierrot et Pierrette, komorna opera

(2006), Granatno jabolko, pravljica opera (2009), Apologija, filozofska opera (2010), Antigona, opera (2014), Junak našega časa, opera buffa (2015).

Zaradi kvalitete njegovega brezkompromisnega ustvarjanja Tomaža Sveteta predlagamo za Kozinovo nagrado za leto 2016, in sicer za kandidatovo dosedanje ustvarjalno dejavnost in dosežke: mednarodno uspešne izvedbe njegove filozofske opere Kriton v Grazu, Requiema v Pragi, Prve simfonije na tekste Ch. Baudelaira v okviru Evropske prestolnice kulture 2012, Druge simfonije, skladbe Moro lasso za vokalni kvintet (Izrael 2014), skladb Infelix ego za flavto in klavirski trio (Darmstadt 2002) in Hefaiastos za violino in klavir (Tajvan 2003) ter še posebej za razgibano ustvarjalno dejavnost zadnjih dveh let, ko so bile izvedene njegove orkestrske skladbe kot L`amor sul mar (jubilejni koncert Slovenskih glasbenih dnevo – Slovenija 2015), Koncert za dve violini in godalni orkester (abonmajski koncert simfonikov v Cankarjevem domu 2016), komorni skladbi L`apres midi d`un grillon (Salzburg 2015) in Nuances za rog in pozavno (Svetovni glasbeni dnevi – Slovenija 2015, Ljubljana).

Veliko pozornosti v slovenskem kulturnem življenju pa so vzbudile izvedbe njegove devete opere, buffe, Junak našega časa (Stara elektrarna, Ljubljana in SNG Maribor 2015; Opera SNG Ljubljana in APT Novo Mesto 2016). Trenutno nastaja njegova deseta opera, Ada, na libreto Iva Svetine.

Upravni odbor DSS je na svoji redni seji (17. marca 2016) potrdil predlog Komisije za nagrade in priznanja (z dne 10. marca 2016), da Kozinovo nagrado v letu 2016 za zaokroženi glasbeno-scenski opus prejme skladatelj Tomaž Svete.

Tomaž Habe, l. r.
Predsednik Komisije za nagrade in priznanja DSS

Ljubljana, 23. 5. 2016

